

Surinamers in vreemdelingenbewaring; zicht op uitzetting?

De terugname van Surinaamse vreemdelingen door Suriname is lange tijd problematisch geweest. Door een hernieuwde samenwerking tussen de autoriteiten is er sinds april 2009 voor het eerst weer uitgezet naar Suriname. Marjon Peeters biedt in dit artikel aan de hand van de jurisprudentie een overzicht van de ontwikkelingen ten aanzien van Surinamers in vreemdelingenbewaring vanaf 2006.

1 Inleiding

De Nederlandse Staat is voor de effectivering van de uitzetting van hier te lande illegaal verblijvende vreemdelingen van verschillende factoren afhankelijk. Eén van deze factoren betreft de afspraken die Nederland met diplomatieke vertegenwoordigingen heeft gemaakt inzake de terugname van haar onderdanen. Terugname door Suriname van in Nederland verblijvende Surinaamse vreemdelingen is steeds een gevoelig punt geweest, zeker als de betreffende Surinamer al geruime tijd in Nederland verbleef. Nederland heeft zich veel inspanning moeten troosten om tot concrete afspraken inzake terugname te komen. In dit artikel bespreek ik aan de hand van jurisprudentie de ontwikkelingen vanaf 2006 tot heden.

2 Stopzetting presentaties in persoon

Werden tot april 2006 nog presentaties in persoon gehouden, vanaf april 2006 zijn deze stopgezet. Daarbij kwam dat onduidelijk was of en wanneer de presentaties in persoon zouden worden hervat. Daarmee kwam het zicht op uitzetting van in bewaring gestelde (vermeende) Surinamers echter niet te ontvallen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) oordeelde namelijk op 22 augustus 2006 dat voornoemde omstandigheden geen reden vormde waaruit bleek dat de Surinaamse autoriteiten niet bereid waren een *laissez-passer* (LP) te verstrekken,

zolang de vreemdeling maar volledige juiste gegevens verstrekke.¹ De Afdeling ging er bij de beoordeling in voornoemde zaak van uit dat ook een LP werd verstrekt zonder een voorafgaande presentatie in persoon. Naar aanleiding van een nadere mededeling van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) bij de rechtbank 's-Gravenhage een kleine maand later, blijkt echter dat er geen LP wordt verstrekt, zonder een voorafgaande presentatie in persoon. Op grond hiervan oordeelt de rechtbank 's-Gravenhage dat voorbij dient te worden gegaan aan de uitspraak van Afdeling.² Nu er geen presentatie in persoon had plaatsgevonden en evenmin bekend was wanneer de presentaties zouden worden hervat, kon niet gezegd worden dat de Surinaamse autoriteiten bereid waren tot afgifte van LP's. Er was dan ook geen sprake van zicht op uitzetting. De IND kon zich niet in dit oordeel vinden en tekende hoger beroep aan. Op 7 november 2006 oordeelde de Afdeling dat vaststond dat de Surinaamse autoriteiten zonder een presentatie in persoon geen LP's verstrekten en dergelijke presentaties niet plaatsvonden. Voorts bleek niet op basis waarvan moest worden aangenomen dat op het moment van inbewaringstelling verwacht kon worden dat de presentaties in persoon binnen afzienbare tijd zouden worden hervat. De minister beriep zich immers ter staving van deze verwachting op gebeurtenissen die hadden plaatsgevonden na de inbewaringstelling en waar ten tijde van

de inbewaringstelling geen zicht op bestond. Onder voorengenoemde omstandigheden bestond ten tijde van de inbewaringstelling geen concreet zicht op uitzetting, omdat op dat moment niet aannemelijk was dat de Surinaamse autoriteiten bereid zouden zijn ten behoeve van de vreemdeling een LP te verstrekken, ongeacht de uitkomst van het identiteits- en nationaliteitsonderzoek en de medewerking van de vreemdeling.³ In dezelfde periode werd tevens duidelijk dat de Surinaamse autoriteiten verlopen paspoorten niet verlengden, zodat de IND afhankelijk bleef van afgifte van een LP.⁴ Het stopzetten van de presentaties door de Surinaamse autoriteiten was de IND een doorn in het oog. Meerdere malen vond er overleg plaats tussen de procesdirecteur Terugkeer en de Consul-Generaal te Amsterdam, waarbij getracht werd te komen tot een hervatting van de presentaties in persoon.⁵

3 Hervatting van presentaties in persoon

Het bezoek van een afgevaardigde van de Unit Facilitering aan Paramaribo op 17 oktober 2006 had eindelijk succes. De Surinaamse autoriteiten zegden toe om de presentaties te hervatten. Op basis van deze informatie en de mededeling van de IND dat verwacht werd dat het hervatten van de presentaties niet meer dan enkele weken in beslag zou nemen, oordeelden de rechtbanken dat er geen sprake meer was van het ontbreken van een reëel zicht op

uitzetting.⁶ In december 2006 werd tevens een nieuwe Consul- Generaal geïnstalleerd in Amsterdam, hetgeen, in combinatie met de eerdere toezegging tot het hervatten van de presentaties, reden te meer was om aan te nemen dat er weer LP's zouden worden verstrekt.⁷ De stopzetting van de presentaties in persoon gedurende een periode van ruim 8 maanden, had echter tot gevolg dat een wachtlijst was ontstaan om vermeende Surinamers te kunnen presenteren. In de praktijk bleek de betreffende persoon na in bewaring te zijn gesteld, vaak nog tussen de 6 en 11 maanden te moeten wachten eer een presentatie plaatsvond. Dit had tot gevolg dat sommige rechtbanken de belangenafweging die normaliter pas na 6 maanden plaatsvond, reeds bij het eerste beroep in hun beoordeling betrokken, waarbij het belang van de vreemdeling wegens de verwachte lange duur van de bewaring zwaarder werd geacht te wegen dan het belang van de Nederlandse Staat.⁸ Sommige rechtbanken oordeelden direct dat er geen sprake

beroep, aangezien de definitieve presentatiedatum dan vaak nog niet vast stond. Bij een tweede of volgend beroep werd de bewaring op grond van voornoemde omstandigheden wel opgeheven.¹⁰

4 Nieuwe werkwijze I

Met de hervatting van de presentaties in persoon, werd door de IND de volgende werkwijze aangehouden. Het Consulaat-Generaal stond per twee weken 4 presentaties in persoon toe. De planning van deze presentaties was vervolgens in handen van de LP- kamer. Enige tijd bestond onduidelijkheid over de volgorde van plannen. Op vragen van onder meer de rechtbank Assen heeft de IND vervolgens inzichtelijk gemaakt dat wordt ingepland op volgorde van binnenkomst van de LP aanvraag bij de LP kamer en niet op datum van inbewaringstelling.¹¹ Hierbij heeft de IND ook aangegeven terughoudend te zijn met het schuiven in presentatiedata. Wel was het mogelijk dat de betreffende vreemdeling de regievoerder verzocht

dere presentatiedatum te bewerkstelligen dan inzake het kunnen verkrijgen van een LP, geen effect had. De communicatie aangaande in vreemdelingbewaring gestelde vreemdelingen verliep klaarblijkelijk rechtstreeks met DT&V. Met deze brief kon ik vervolgens de stelling van de IND weerleggen, hetgeen in meerdere gevallen tot gegronde verklaring van het beroep leidde.¹³ Los van vorenstaande bestond er natuurlijk ook nog een groep Surinamers die na maanden wachten eindelijk waren gepresenteerd, maar vervolgens weer maandenlang moesten wachten op het resultaat van het onderzoek in Paramaribo. Vaak werd uiteindelijk de bewaring na 10 tot 12 maanden opgeheven (afhankelijk van het feit of er sprake was van al dan niet meewerken aan de uitzetting en het bestaan van criminele antecedenten). Eerder gaf ik al aan dat er nog veel (vermeende) Surinamers gedurende een zeer lange periode in vreemdelingenbewaring zaten. Nu immers het zicht op uitzetting niet meer ter discussie stond, was de IND - naar eigen zeggen - volledig afhankelijk van de Surinaamse autoriteiten. Er werd door de IND dan ook slechts volstaan met een maandelijks standaard-rappel. Rappel op individueel niveau zou volgens de IND (zoals ter zitting werd verklaard) enkel leiden tot diplomatieke onrust. Dit betoog werd door de rechtbanken gevolgd, hetgeen de advocaten van deze Surinamers in grote mate frustreerde. Vanwege de onwillige houding van de Surinaamse autoriteiten, alsmede het feit dat er eenmaal in het bewaringstraject beland, geen mogelijkheid meer bestond om rechtstreeks met het Consulaat- Generaal te overleggen over de terugkeer van een cliënt, zat er niets anders op om steeds maar weer op de lange duur van de bewaring en het onvoldoende voortvarend handelen van de DT&V te wijzen. De reden voor de onwelwillende houding van de Surinaamse autoriteiten is nooit officieel gecommuniceerd. Mij komt voor dat er verschillende achterliggende factoren zijn. Het feit dat veel Surinaamse vreemdelingen voor 1975 de Nederlandse nationaliteit hadden, het feit dat veel landgenoten reeds lang uit Suriname weg zijn en zijn afgeschreven uit het Bevolkingsregister, de omstandigheid dat er in Nederland gezinsleven is aangegaan en de omstandigheid dat (zoals ook de Surinaamse Krant De Ware Tijd eerder berichtte) er gewoonweg geen (financiële) voorzieningen waren voor met name ongewenstverkleerde Surinaamse vreemdelingen.

'Het heeft er lang naar uitgezien dat de terugname van Surinaamse vreemdelingen door Suriname één van de zorgenkindjes van de IND zou blijven met alle gevolgen van dien. Na veel inspanning op diplomatiek niveau, waarvan de inhoud wellicht nooit naar buiten toe kenbaar zal worden gemaakt, lijkt er sprake te zijn van een kentering.'

ke was van zicht op uitzetting binnen een redelijke termijn. Hierbij werd uitgegaan van de door de IND verstrekte gegevens dat er niet vaker dan twee wekelijks in persoon kon worden gepresenteerd waarbij het aantal te presenteren personen 4 in totaal betrof. In combinatie met gegevens van de wachtlijst en de datum van inbewaringstelling, werd vervolgens een indicatieve duur van de bewaring gerekend. Deze factor, met daarbij mede in aanmerking genomen het gegeven dat de eventuele afgifte van een LP ook tijd in beslag zou nemen, had tot gevolg dat geconcludeerd werd dat het zicht op uitzetting ontbrak.⁹

Desondanks bleef de IND illegale Surinamers in vreemdelingenbewaring stellen. Gemachtigden die bij de behandeling van de zaak in de door de rechtbank in de beginfase een beroep deden op voornoemde feiten en omstandigheden, hadden vrijwel altijd succes. Helaas voor de vreemdeling niet altijd direct bij de behandeling van het eerste

om hem of haar in te plannen op vrijgekomen plekken. Wanneer de vreemdeling hier uit zichzelf niet om had verzocht, werd dit vervolgens met wisselend succes door de IND tegengehouden.¹² Tevens werden de vreemdelingen geïnstrueerd 'vrijwillig' brieven te schrijven naar het Consulaat- Generaal om een eerdere presentatiedatum te kunnen bewerkstelligen. Tevens werd het ontbreken van aan het Consulaat-Generaal verzonden vrijwilligersbrieven tegengeworpen in het kader van frustratie van de uitzetting. Helaas werd de stelling van de betreffende Surinaamse vreemdeling dat dit in het geheel geen zin had en dit ook mondeling door de Surinaamse autoriteiten was aangegeven, ter zitting door de rechtbanken naast zich neergelegd.

Zelf heb ik in dit kader correspondentie gevoerd met de Consul-Generaal, mevrouw L.W.R. Truideman. Uiteindelijk kreeg ik een op schrift gestelde reactie dat het rechtstreeks corresponderen met het Consulaat- Generaal om een eer-

Op het moment dat het er naar uit zag dat ook de rechtbanken vonden dat het LP traject te lang ging duren, kwam de IND met een aangepaste werkwijze. Op 31 januari 2008 en op 22 april 2008 werden lijsten met respectievelijk 23 en 70 namen van in bewaring verblijvende Surinamers rechtstreeks naar het Centraal Bureau Burgerzaken in Paramaribo verzonden. Nu was er niet enkel meer sprake van een LP- traject via het Consulaat-Generaal, maar ook een rechtstreeks traject naar Suriname. Naar verwachting van de IND zou dit ook leiden tot een versnelling van het LP- traject, hetgeen reden was om de belangenafweging in het voordeel van de Nederlandse Staat te laten uitvallen. In de praktijk hebben deze lijsten niet tot een wezenlijke versnelling geleid.

5 Memorandum of Understanding

Op 9 oktober 2008 sloten de Minister van Justitie van Nederland en de Minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek Suriname een Memorandum of Understanding (MoU).¹⁴ Doel van dit MoU is te komen tot een snellere vaststelling door de Surinaamse autoriteiten van de nationaliteit en identiteit van vreemdelingen en tot wederzijdse terugname van eigen onderdanen. In de considerans van het MoU staat vermeld dat de betrokken partijen erkennen dat de huidige implementatie van het beleid op het gebied van terugname van wederzijdse onderdanen, aanleiding geeft tot het maken van vastomlijnde afspraken hieromtrent. Partijen hebben het verlangen uitgesproken om te komen tot een duurzame en verantwoorde oplossing van de gerezen problematiek van het terugnemen van wederzijdse onderdanen. De technische uitvoering van het MoU zal door een gemengde werkgroep nader worden uitgewerkt in uitvoeringsafspraken. Deze afspraken zijn er op gericht om de wederzijdse behoefte inzake de terugname van onderdanen zo zorgvuldig mogelijk en binnen een zo kort mogelijk tijdsbestek te kunnen uitvoeren. Onduidelijk is wat de inhoud van de uitvoerings- c.q. werkafspraken zijn die naar aanleiding van het MoU op papier zijn gezet. Op 12 oktober 2009 verzocht ik ingevolge de Wet openbaarheid bestuur om openbaarmaking van de MoU inclusief de op schrift gestelde afspraken. Dit verzoek werd echter bij beslissing van 12 november 2009 gedeeltelijk door de DT&V afgewezen.¹⁵ Op grond van artikel 10, tweede lid, onder a

Wob is geweigerd de werkafspraken te overleggen. Zo zouden de werkafspraken op uitdrukkelijk verzoek van de Surinaamse autoriteiten niet openbaar zijn. De DT&V stelt zich op het standpunt dat door openbaarmaking het internationale contact tussen Nederland en Suriname in de toekomst stroever zal kunnen verlopen en de uitvoering van de MoU in de toekomst in het geding zal komen. Uiteraard is tegen deze beslissing onder verwijzing naar jurisprudentie van de Afdeling bezwaar gemaakt. Het is thans afwachten op de reactie van de DT&V.

Hoewel er in het jaar 2008 wederom een zeer gering aantal LP's is afgegeven en dit voor de advocatuur aanleiding was een dringend beroep op de rechtbanken te doen om te oordelen dat er sprake was van een weigerachtige houding van de Surinaamse autoriteiten, heeft dit niet als gevolg gehad dat de bewaring werd opgeheven op grond van het feit dat er geen reëel zicht op uitzetting binnen een redelijke termijn bestond. Reden hiervoor was met name de mededeling van de IND aan de rechtbanken dat er een MoU was gesloten. Gezien de MoU zagen rechtbanken aanleiding om te concluderen dat er vanaf oktober 2008 geen sprake was van een weigerachtige houding van de Surinaamse autoriteiten ten aanzien van het terugnemen van eigen onderdanen en derhalve zicht op uitzetting kon aangenomen.¹⁶ Rechtbank Amsterdam oordeelde op 27 februari 2009 genuanceerder. Naar haar mening was het zicht op uitzetting binnen redelijke termijn beperkt. De rechtbank kwam tot dit oordeel, nu na onderzoek was gebleken dat van de 200 LP aanvragen in 2008 slechts 6 tot een LP toezegging hadden geleid en de IND niet kon aangeven wat en wanneer er van het diplomatiek overleg van de werkgroep kon worden verwacht.¹⁷

6 Nieuwe werkwijze II

De inspanningen van de werkgroep die is belast met de uitvoeringsafspraken van de MoU, hebben op 16 april 2009 geresulteerd in een nieuwe werkwijze. Vóór april 2009 ging het onderzoek naar de identiteit en nationaliteit van een Surinaamse vreemdeling pas van start met de presentatie in persoon bij het Consulaat-Generaal. Naar aanleiding van het MoU is overeengekomen dat iedere week 10 aanvragen om een noodpaspoort worden aangeleverd bij het Consulaat-Generaal te Amster-

dam.¹⁸ Het Consulaat-Generaal leidt deze aanvragen vervolgens door naar het Centraal Bureau Burgerzaken te Paramaribo. Na bevestiging van de nationaliteit en identiteit, vindt er alsnog een presentatie in persoon plaats.¹⁹ Inmiddels is gebleken dat het Consulaat-Generaal de IND voor het eerst bij brief van 12 augustus 2009 heeft geïnformeerd over de resultaten uit Paramaribo. Hierbij is van 24 personen de Surinaamse nationaliteit vastgesteld (van één persoon kon de nationaliteit niet worden vastgesteld).²⁰ Voor de in de brief genoemde Surinaamse vreemdelingen maakt de IND vervolgens (via de LP kamer) een afspraak voor een presentatie. De daadwerkelijke presentatiedatum wordt bepaald door de Surinaamse autoriteiten zelf.²¹ Voor de advocatuur is van belang goed in de gaten te houden wanneer de naam van een cliënt aan het Consulaat-Generaal is doorgegeven en wanneer er een reactie uit Paramaribo komt. In dit kader is het mogelijk om hierover te corresponderen met het Consulaat-Generaal te Amsterdam. In zaken die muurvast lijken te zitten, kan een rechtstreekse brief aan de ambassadeur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Paramaribo, resultaat hebben (dit wordt echter niet altijd op prijs gesteld door het Consulaat-Generaal). Over het algemeen wordt dan sneller een reactie verkregen.²² Het is uiteindelijk de Consul-Generaal die bepaalt of op basis van informatie afkomstig uit Paramaribo wel of geen noodpaspoort wordt afgegeven. Dit betekent niet dat alle betrokken partijen met de handen achter het hoofd kunnen afwachten. Het voortvarend handelen dient in iedere individuele zaak steeds nauwlettend in de gaten te worden gehouden.

Sinds april 2009 hebben de Surinaamse autoriteiten slechts van 24 personen de nationaliteit bevestigd. Verder is onduidelijk of alle personen wiens naam op de lijst van 12 augustus voorkwam, ook daadwerkelijk al in persoon is gepresenteerd en of dit tevens heeft geleid tot de toezegging een noodpaspoort te zullen verstrekken. In mijn praktijk heeft de nieuwe werkwijze in enkele zaken recentelijk als resultaat gehad dat inderdaad enige dagen na de presentatie in persoon toezeggingen zijn gedaan omtrent het afgeven van noodpaspoorten. Na het boeken van een vlucht, is vervolgens ten behoeve van de Surinaamse vreemdeling daadwerkelijk een noodpaspoort verstrekt. Degenen aan wie een noodpaspoort is

verstrekt, zijn succesvol uitgezet naar Suriname.

7 Conclusie

Het heeft er lang naar uitgezien dat de terugname van Surinaamse vreemdelingen door Suriname één van de zorgenkindjes van de IND zou blijven met alle gevolgen van dien. Na veel inspanning op diplomatiek niveau, waarvan de inhoud wellicht nooit naar buiten toe kenbaar zal worden gemaakt, lijkt er sprake te zijn van een kentering. De nieuwe werkwijze sinds april 2009 heeft als resultaat dat voor het eerst weer succesvol is uitgezet naar Suriname. Het feit dat iemand is 'afgeschreven' (de in Suriname gebezigde term) uit het Bevolkingsregister is niet langer reden om te kunnen concluderen dat er geen nationaliteit kan worden vastgesteld. Aan de andere kant geldt dat; één zwaluw nog geen zomer maakt. Het blijft zaak alert en kritisch te zijn op het verloop van termijnen eer nieuwe nationaliteitsverklaringen worden afgegeven en presentaties in persoon worden gehouden. Evenmin is bekend of er in alle gevallen na een presentatie een noodpaspoort wordt toegezegd. Zo nodig dient de IND te worden verzocht hieromtrent schriftelijk inzage te verstrekken. Onduidelijk is hoeveel nooddocumenten sinds april 2009 door de Surinaamse autoriteiten zijn verstrekt. Van groot belang is voorts de vraag of de betrokken ministeries in de nabije toekomst hun afspraken naar elkaar toe blijven nakomen. |

Noten

- 1 ABRvS 22 augustus 2006, 200605643/1, JV 2006/378, ve06001158.
- 2 Rb. 's- Gravenhage 15 september 2006, Awb 06/43234, LJN:AZ2637, ve06001612.
- 3 AbRvS 7 november 2006, 200607335/1, JV 2006/459, ve06001499, naar aanleiding van hoger beroep tegen de uitspraak van zp. Amsterdam 29 september 2006, Awb 06/45682.
- 4 Rb. 's- Gravenhage 2 oktober 2006, Awb 06/43580, LJN:AY9280, ve06001304.
- 5 Voorheen Unit Facilitering Terugkeer (UFT) en thans Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V). Deze dienst is geen onderdeel van de IND, maar valt rechtstreeks onder het Ministerie van Justitie. In de tekst wordt vaak IND gebruikt, terwijl DT&V bedoeld wordt. Gezien het feit dat DT&V ter zitting wordt vertegenwoordigd door gemachtigden van de IND, is gekozen deze term aan te houden.
- 6 Rb. 's- Gravenhage 1 november 2006, Awb 06/48245, LJN:AZ1375, ve06001479; Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 2 november 2006, Awb 06/49814, LJN: AZ3475, ve06001643 en 12 december 2006, Awb 06/57762, ve06001740.
- 7 Rb. 's- Gravenhage 30 januari 2007, Awb 07/1470, LJN:AZ9464, ve07000493.
- 8 Vergelijk Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 5 september 2008, Awb 08/29985, LJN:BF0940, ve08001608.
- 9 Rb. 's- Gravenhage 27 februari 2007, Awb 07/6225, LJN:BA0563, ve07000528, Rb. 's- Gravenhage, zp. Rotterdam 21 januari 2008, Awb 08/1085, LJN: BC3358, ve08000145.
- 10 Vergelijk Rb. 's- Gravenhage, zp. Maastricht, Awb 08/33584, LJN:BF9077, ve08001756.
- 11 Rb. 's- Gravenhage 22 november 2007, Awb 07/39917, LJN: BC0090, ve07002403.
- 12 Rb. 's- Gravenhage, zp. 's- Hertogenbosch 18 maart 2003, Awb 08/8494, LJN: BC7485, ve08000606 (gegrond beroep), Rb. 's- Gravenhage, zp. Rotterdam 3 april 2008, Awb 08/9334, ve08000779, LJN: BC9966 (gegrond beroep), Rb. 's- Gravenhage, zp. Utrecht 17 april 2008, Awb 08/11520, LJN: BD0064, ve08000783 (ongeground beroep). De ABRvS (200802852/1, ve08001000) oordeelde op 22 mei 2008 dat de aangevallen uitspraak van zp. Utrecht diende te worden bevestigd. Rb. 's-Gravenhage 29 mei 2008, Awb 08/16655 (gegrond beroep). De ABRvS (2008084074/1, ve080013040) oordeelde op 14 juli 2008 dat de aangevallen uitspraak van Rb. 's- Gravenhage bevestigd diende te worden.
- 13 Vergelijk Rb. 's-Gravenhage, zp. Amsterdam, Awb 08/6906, LJN:BC8334, ve08000691, Rb. 's-Gravenhage, zp. Zwolle 8 juli, 2008, Awb 08/22478, ve09001710.
- 14 MoU Nederland - Suriname inzake de terugname van wederzijdse onderdanen, ve09001509.
- 15 Staatssecretaris van Justitie, 12/11/2009, DT&V/2009/UIT-3258 (Bip), ve09001601.
- 16 Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 1 december 2008, Awb 08/40419, LJN: BG7076, ve08002137. Rb. 's-Gravenhage, zp. Utrecht 27 april 2009, Awb 09/12821, ve09001131,

- LJN:BJ4360 oordeelde dat, ondanks summier verstrekking van LP's, het zicht op uitzetting niet ontbrak.
- 17 Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 27 februari 2009, Awb 09/2115, ve09000387, LJN:BH5381.
 - 18 Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 29 april 2009, Awb 09/13260, ve09000712, LJN:BI4372.
 - 19 ABRvS 12 juni 2009, 200901967/1/V3, JV 2009/320, ve09000825. LJN:BI9019, ABRvS 15 juni 2009, 200902467/1/V3, ve09000824, LJN: BI9028, ABRvS 6 augustus 2009, 200904743/1/V3, ve09001146, LJN: BJ5197.
 - 20 Brief van 12 augustus 2009 van het Consulaat Generaal te Amsterdam aan DT&V, ve09001707.
 - 21 Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam, 22 september 2009, Awb 09/31375, ve09001704. Rb. 's- Gravenhage, zp. Amsterdam 1 oktober 2009, Awb 09/34036, ve09001703.
 - 22 Rb. 's-Gravenhage, zp. Amsterdam 24 juni 2009, Awb 09/20070, ve09001705 en opvolgend beroep 24 juli 2009, Awb 09/24894, ve09001706.